

УДК 378.183(19)

Фазилова Е.С., асистент, Капінос М.В., асистент, Іванова І.Є., к.с.-г.н, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Анотація. Розкриваються основні принципи, методологічні основи та соціально-педагогічні умови формування лідерських якостей особистості у діяльності студентських громадських об'єднань.

Ключові слова: лідер, громадська діяльність, студентське самоврядування, волонтерська діяльність, волонтер.

Лідери відіграють основну роль у вирішенні завдань, поставлених перед студентською групою, в реалізації трудової, навчальної діяльності. Слово «лідер» (leader) з'явилося в англійській мові приблизно в 1330, а лідерство (leadership) – близько 1800 року (Stogdill RM, 1974), але до цих пір йде відповідний словотвір – пошук термінів, які відображали б різні сторони цього явища [1]. До якостей, пов'язаних з успішним лідерством, можна віднести: високий рівень енергійності і стійкість до стресу, емоційна зрілість, чесність, впевненість у собі [4].

Суспільству необхідні громадяни, здатні по-новому поглянути на вирішення існуючих проблем, повести за собою. У зв'язку з цим першорядну важливість набуває вивчення лідерства серед студентів, так як саме в цьому віці активно формується лідерський потенціал. Відповідно до дослідження Роджера Гарольда, вміння можуть бути розвинені через участь у студентських організаціях та громадській діяльності [2]. Студентське самоврядування є одним з видів громадської діяльності студентів. Головна мета діяльності органів студентського самоврядування полягає передусім у створенні умов самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства і держави, у захисті прав студентів. Студентське самоврядування є важливим фактором розвитку і модернізації суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації.

Крім того, Р. Гарольд вважає, що лідерство означає соціальну активність, або «активну життєву позицію». У першу чергу в такій позиції молодого фахівця зацікавлені роботодавці. Вона являє собою якийсь гарант свіжих ідей, неординарних підходів, сміливих рішень, що завжди забезпечувало розвиток економіки. Майбутній лідер повинен гармонійно поєднувати «вміння керувати» і «вміння підкорятися», чуйно реагувати на чужий біль. А служіння суспільству виражається в першу чергу в готовності до волонтерської роботи .

Об'єднання волонтерів утворюють волонтерську організацію, яка реєструється відповідно до чинного законодавства України. Включення особистості в обширне поле волонтерської роботи призводить до позитивних змін світоглядних позицій, зміни комунікативного свідомості, що призводить до таких особистісним новоутворенням як соціальна та інтелектуальна активність, соціальна компетентність і вміння діяти в нестандартних життєвих ситуаціях [5].

Аналізуючи можливості волонтерської діяльності, можна відвести їй важливу роль впливу на людину з різних рівнів сприйняття і розуміння проблем. Програма розвитку волонтерського руху сприяє підвищенню активності молоді, створення умов для функціонування добровольчих команд молодіжних лідерів, зміни мотивів участі в суспільно-корисної діяльності, досягненню високого рівня самостійності [3]. Беручи участь у волонтерських проектах студенти отримують можливість реалізувати себе, спробувати у майбутній професійній сфері, тим самим набувають впевненості у своїх здібностях. Виявляючи соціальну активність людина, надає не тільки позитивний вплив на навколишній світ, але в першу чергу на самого себе. Його внутрішній розвиток буде відбуватися через процеси самопізнання себе в процесі діяльності, а в подальшому має призвести і до подальшого самовдосконалення людини, сприяючи закріпленню тих цінностей і звичок, які дозволяють людині вести здорове, продуктивне, насичене життя, здійснювати свої життєві плани.

Список використаних джерел: 1. А. Менегетти. Психология лидера. – М: ННБФ «Онтопсихология», 2004 г., 256 с. 2. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с. 3. Птицына, Н. А. Общественное объединение как фактор, влияющий на формирование толерантности подростков [Электронный ресурс]. – Режим доступа:

<http://www.regioncentre.ru> generation/ publicaciones/ publicaciones20 4.
Чередниченко, И. П., Тельных, Н. В. Психология управления / И.П. Чередниченко, Н.В. Тельных – РнД: Феникс, 2004. – 608с. 5. Рудякевич Т. О. Організація волонтерського руху у вищих навчальних закладах: Діагностичний інструментарій: Методичні розробки. – Житомир: ЖДУ, 2004. – 48 с.

УДК (550.47+504):37

Федорова Г.В., к.х.н., доцент
Одеський державний екологічний університет

ДО ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЧНИХ НАУК СТУДЕНТАМИ ВНЗ ЕКОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ

Анотація. Стаття обговорює проблему покращення якості освіти спеціалістів-екологів в університетах відповідного напрямку при вивченні хімічних дисциплін. Авторка описує реальні кроки впровадження європейських стандартів якості при вивченні «Хімії з основами біогеохімії» та ін. хімічних дисциплін.

Ключові слова: біогеохімія, екологія, якість освіти, Болонський процес, стандарт, глобалізація, нормативна (фундаментальна) наука.

Вища освіта України зараз перебуває під впливом змін і перетворень, які почалися з прийняття країною курсу на загальноєвропейський рівень освіти та приєднання до Болонського процесу в 2005 р. В свою чергу, народження Болонського процесу відзначається 1999 р. після підписання Болонської конвенції 28 європейськими країнами. Ініціаторами зближення різних освітніх шкіл Європейського союзу, створеного в 1992 р., були міністри освіти Франції, Італії, Німеччини та Великої Британії, які ще раніше (1998) у Сорбонні підписали Сорбоннську декларацію з проголошенням наміру відомих країн ЄС зробити свій континент – Європою знань. Отже, загальний соціально-економічний простір ЄС став територією формування глобального спільного освітнього простору.